

RITA Mobiilne elu – mobiilne eluviis, avalike teenuste tarbimine ja elukohaandmed riiklikes registrites

Teised elukohad, töö- või õpikoht mujal kui püsielukoht

ARUANNE

Anne Herm

Tallinna Ülikooli Eesti Demograafia Keskus

Tallinn 2020

Sissejuhatus

Käesoleva analüüsi eesmärk oli näidata, kui paljud isikud on igapäevaselt seotud mõne muu kohaga kui püsielukoht. 2011. aasta rahvaloendusel koguti andmed, mis võimaldasid näha, mis põhjusel ja kui paljudel isikutel oli loenduse ajal rohkem kui üks koht, mis kus ta tegevuse tõttu rohkem või vähem pidevalt/igapäevaselt asus. Küsiti, kas isikul on lisaks püsielukohale, kus ta loendati, ka teine elukoht ning kus asub ta töökoht või/ja õppeasutuse asukoht. Andmed koguti Eesti püsielanikelt.

Kui isikul on olemas teine koht, mis asub püsielukohast eemal, siis ta võib tal olla põhjus seal elada ja samaaegselt omada elukohta, mida ta peab püsielukohaks või kus ta on registreeritud alalise elanikuna. Püsielukohast kaugel asuva õpi- või töökoha olemasolu võib viidata võimalikule (tegelikult teisele) elukohale, eriti siis kui igapäevane või sage reisimine sinna on kulukas või ebamugav.

Teine elukoht

Teave teise elukohta kohta Eestis on olemas isikutel, kes teatasid 2011. aasta rahvaloendusel, et neil on lisaks püsielukohale ka teine elukoht, kus ta elab osa aastast või nädalast. Kokku teatas 153660 isikut ehk 12% loendatutest, et teine elukoht on olemas, kuid pooled neist ei teatanud, millises riigis see asub. Välisriigis asuva teise elukoha riigi ütlesid 26600 isikut; neist rohkem kui pooltel (14300) oli see Soomes. Üle tuhande isiku teine elukoht oli veel Norras, Rootsis ja Suurbritannias. Venemaal oli teine elukoht üle 3000 inimesel.

Kokku oli Eestis püsielanikena loendatute hulgas 54517 isikut, kes teatasid teine elukoha maakonna Eestis. Neist 21591 isikul oli teine elukoht samas maakonnas, kus oli püsielukoht ning 32926 isikul oli see mõnes teises maakonnas. Kõigis maakondades oli püsivalt elavatel isikutel sagedamini teine elukoht mujal, kui püsielukoha maakonnas. Võrreldes oma maakonnas teist elukohta omavatega oli suhteliselt rohkem isikuid, kelle teine elukoht oli (teises) maakonnas, kus suuremaid linnu ei ole. Võib arvata, et paljudel juhtudel on tegu nn maakoduga, mida saab kasutada aastaringselt. Aga võis olla ka vastupidine olukord, kus teise elukohana oli antud näiteks linnakorter, kus isik vaheldumisi püsielukohaga elas. Suuremate linnadega maakondades oli teist elukohta omavaid inimesi rohkem, mis arusaadavalt tuleneb suuremast rahvaarvust.

Elukohaandmete täpsuse kohta Rahvastikuregistris ei saa otseselt teise elukoha andmete alusel järeldusi teha. Siiski, 2011. aasta loenduse andmed näitavad, et umbes 5%-l Eestis püsivalt elavatest isikutest võib olla raskusi otsustada, millist elukohta ühe ja ainukese elukohana rahvastikuregistrisse esitada.

Tabel 1. Teine elukoht ja püsielukoht maakonniti, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielukoht	Teine elukoht																	
	Kokku	Samas maa-konnas	Teises maa-konnas	Harju	Hiiu	Ida-Viru	Jõgeva	Järva	Lääne	Lääne-Viru	Põlva	Pärnu	Rapla	Saare	Tartu	Valga	Viljandi	Võru
Kokku	54517	21591	32926	19397	687	3791	1665	1535	1798	3488	1681	3264	2285	2214	7321	1296	2148	1947
Samas maakonnas	21591	21591		9893	136	2074	382	323	380	1089	387	1274	269	996	2586	337	769	696
Teises maakonnas	32926		32926	9504	551	1717	1283	1212	1418	2399	1294	1990	2016	1218	4735	959	1379	1251
Harju	20923	9893	11030	9893	430	951	340	672	1021	1392	224	1041	1654	829	1308	235	578	355
Hiiu	580	136	444	306	136	1	1	8	49	8	1	12	7	18	27	0	4	2
Ida-Viru	4176	2074	2102	1348	1	2074	84	12	22	194	17	38	7	15	301	6	28	29
Jõgeva	1558	382	1176	349	1	62	382	34	12	86	14	25	13	5	494	10	55	16
Järva	1332	323	1009	549	2	29	27	323	24	66	11	52	32	11	153	4	46	3
Lääne	1235	380	855	567	20	6	9	19	380	11	0	75	43	27	50	10	11	7
Lääne-Viru	2667	1089	1578	877	11	161	47	82	25	1089	14	34	12	12	249	10	31	13
Põlva	1413	387	1026	202	1	16	22	12	3	20	387	16	7	5	560	33	24	105
Pärnu	3167	1274	1893	1039	7	46	24	64	68	104	10	1274	79	66	225	13	122	26
Rapla	1383	269	1114	726	7	9	11	51	35	36	7	92	269	24	85	2	23	6
Saare	1797	996	801	573	8	4	5	12	22	14	5	32	13	996	84	5	20	4
Tartu	9099	2586	6513	1873	51	378	642	164	111	367	805	399	117	178	2586	517	361	550
Valga	1300	337	963	250	3	24	7	14	6	12	32	14	8	6	435	337	47	105
Viljandi	2236	769	1467	593	8	24	45	56	11	78	23	141	20	18	361	59	769	30
Võru	1651	696	955	252	1	6	19	12	9	11	131	19	4	4	403	55	29	696

Tabel 2. Teine elukoht teise ja püsielukoha liigiti, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielukoht	Teine elukoht								
	Kokku	Tallinnas	Tartus	Narvas	Pärnus	Kohtla-Järvel	Teine koht väiksemas linnas	Teine koht vallas	Teine koht teises KOVis, kui püsielukoht
KOKKU	54113	9852	4464	628	1375	384	6825	30585	54113
Tallinn	15996	0	760	224	439	110	2036	12427	15996
Tartu	7297	1170	0	61	190	61	1013	4802	7297
Narva	1140	435	51	0	5	28	284	337	1140
Pärnu	1609	502	97	6	0	3	138	863	1609
Kohtla-Järve	1139	276	42	54	6	0	98	663	1139
Elab väiksemas linnas	8947	2209	899	153	135	49	562	4940	8947
Elab vallas	17985	5260	2615	130	600	133	2694	6553	17985

Töökoht

Töökoha andmed koguti kõigilt, kellel oli püsiv töökoht vähemalt maakonna täpsusega määratav. Küsiti tegelikku töö tegemise kohta, mitte tööandja asukohta. Kui isik töötas Eestis, kuid mitte oma kodus, siis märgiti töökoha maakonna, linna/valla ja asula nimi. Kui isik töötas mitmes maakonnas, siis töökoha asukohta ei märgitud. Koguti ka teave Eestis püsielukohta omavate isikute kohta, kes töötasid välismaal. Ligi 26000 inimest (peaaegu 5% isikutest, kes töökoha andmed teatas, et töökoht on välismaal, neist 15000 isikul Soomes ning tuhat kuni kaks tuhat isikut Rootsis, Norras ja Venemaal. Töökoht Eestis oli 532420 isikul; ehk 95%-l isikutest, kes töökoha andmed ütlesid, oli see Eestis. Töökoht oli teises maakonnas 6%-l Eestis püsivat töökohta omaval isikul. Raplamaa, Jõgevamaa ja Põlvamaa paistsid silma maakondadena, kust käidi mujal tööl märkimisväärselt rohkem kui tuld tööle teistest maakondadest. Harjumaa on ainuke maakond, kuhu tuld tööle rohkem kui mindi mujale. Tabelis 3 ja 4 sisalduvad andmed Eestis töötavate Eesti püsielanike kohta. Tabelites näidatud koguarv erineb isikute võrra, kelle täpne töökoha asula oli teadmata.

Elukoha täpsuse kohta on siiski töökoha asukoha järgi raske hinnangut anda, sest töö iseloom, konkreetsele töökohale ligipääs ja töökohas asumise sagedus võib olla väga erinev, ning seetõttu vajadus omada pidevalt eluruumi töökoha läheduses olla ka erinev.

Tabel 3. Töökoht maakonniti püsielukohta maakonnaga võrreldes, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielu-koht	Töökoht																	
	Kokku	Töötab oma maa-konnas	Töötab teises maa-konnas	Harju	Hiiu	Ida-Viru	Jõgeva	Järva	Lääne	Lääne-Viru	Põlva	Pärnu	Rapla	Saare	Tartu	Valga	Viljandi	Võru
Kokku	482862	453878	28984	243253	2816	45523	8397	9904	7924	19929	7198	26957	8996	10878	58123	8244	14626	10094
Töötab oma maakonnas	453878	453878		228602	2674	44327	7676	9141	7490	18318	6480	25996	8180	10592	53575	7619	13975	9233
Töötab teises maakonnas	28984		28984	14651	142	1196	721	763	434	1611	718	961	816	286	4548	625	651	861
Harju	231802	228602	3200	228602	64	434	70	194	162	470	35	308	521	147	560	38	126	71
Hiiu	2966	2674	292	240	2674	2	0	3	12	3	0	6	4	10	9	1	1	1
Ida-Viru	47243	44327	2916	1873	0	44327	63	16	31	659	13	36	8	12	167	8	22	8
Jõgeva	9529	7676	1853	390	5	91	7676	93	2	43	16	11	5	5	1118	8	57	9
Järva	10699	9141	1558	1022	4	23	49	9141	14	186	1	49	62	3	79	2	59	5
Lääne	8676	7490	1186	986	17	5	6	2	7490	2	2	77	50	15	17	2	5	0
Lääne-Viru	20704	18318	2386	1606	7	380	35	162	9	18318	3	27	12	4	110	3	17	11
Põlva	8169	6480	1689	229	2	15	10	7	3	10	6480	7	3	3	933	77	9	381
Pärnu	27958	25996	1962	1342	7	31	12	53	80	48	9	25996	100	40	127	8	93	12
Rapla	12217	8180	4037	3670	3	13	8	63	63	17	5	133	8180	8	27	5	17	5
Saare	11234	10592	642	506	18	4	2	6	19	5	1	28	9	10592	34	2	7	1
Tartu	56866	53575	3291	1502	7	142	355	54	26	122	342	82	14	20	53575	274	157	194
Valga	9113	7619	1494	347	1	22	7	12	4	14	58	27	8	5	779	7619	64	146
Viljandi	15382	13975	1407	637	5	25	99	92	6	21	11	158	14	11	240	71	13975	17
Võru	10304	9233	1071	301	2	9	5	6	3	11	222	12	6	3	348	126	17	9233

Tabel 4. Töökoht töö-ja elukoha liigiti, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielukoht	Töökoht									
	Kokku	Tallinn	Tartu	Narva	Pärnu	Kohtla-Järve	Töötab väiksemas linnas	Töötab vallas	Tööl samas KOVis, kus elab	Tööl teises KOVis, kui elab
Kokku	476038	195798	45289	15979	17476	8689	70616	122191	323635	152403
Tallinn	163918	147863	362	94	147	46	4184	11222	147863	16055
Tartu	37658	902	32770	19	51	19	676	3221	32770	4888
Narva	16997	617	37	14739	8	101	496	999	14739	2258
Pärnu	13926	602	44	5	11843	2	233	1197	11843	2083
Kohtla-Järve	12179	356	24	98	6	6748	488	4459	6748	5431
Elab väiksemas linnas	69008	9809	1418	679	917	239	44217	11729	42172	26836
Elab vallas	162352	35649	10634	345	4504	1534	20322	89364	67500	94852

Õpikoht

Õpikoha andmed lisati isikutele, kes õppisid. Õppeasutuse asukoha andmed võeti loendusandmetele lisaks Eesti hariduse infosüsteemist (EHIS). Loendusjuhiste järgi tuli kõrgkoolide üliõpilastel ja keskkoolijärgsete kutseõppeasutuste õpilastel, kes õppisid (endisest) kodust eemal, lugeda üldjuhul elukohaks õppimiskohajärgne elukoht. Andmed näitavad siiski, et ka nendel õppetasetel õppinud jaotusid elukoha järgi kõikidesse maakondadesse, kus võis pigem olla nende õppimiseelne või leibkonna/vanemate elukoht (sh 17% bakalaureses, magistrantuuris ja doktorantuuris õppijatel on elukohaks muu maakond kui Harjumaa või Tartumaa). Nende õppurite elukoha registreerimine täpsuse võib kahtluse alla seada.

Tabel 5. Õpikoha maakonniti püsielukoha maakonnaga võrreldes, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielukoht	Õpikoht																	
	Kokku	Õpib oma maakonnas	Õpib teises maakonnas	Harju	Hiiu	Ida-Viru	Jõgeva	Järva	Lääne	Lääne-Viru	Põlva	Pärnu	Rapla	Saare	Tartu	Valga	Viljandi	Võru
Kokku	284733	254337	30396	126743	1512	25108	5581	5671	4562	11780	4607	15554	6213	5838	51175	4867	9289	6233
Õpib oma maakonnas	254337	254337		115983	1402	24474	4907	5000	3926	10652	3978	14588	5673	5589	39776	4612	8111	5666
Õpib teises maakonnas	30396		30396	10760	110	634	674	671	636	1128	629	966	540	249	11399	255	1178	567
Harju	122890	115983	6907	115983	49	438	124	115	306	238	171	303	247	88	4548	21	230	29
Hiiu	1793	1402	391	225	1402	0	0	9	60	5	1	12	7	29	37	0	6	0
Ida-Viru	27238	24474	2764	1665	1	24474	67	15	18	310	21	20	1	13	592	4	35	2
Jõgeva	6591	4907	1684	368	0	20	4907	56	6	111	16	18	8	2	965	7	91	16
Järva	6351	5000	1351	618	1	3	39	5000	15	121	14	36	50	9	328	0	116	1
Lääne	4874	3926	948	561	16	3	5	23	3926	28	8	67	56	27	132	3	19	0
Lääne-Viru	12682	10652	2030	1144	3	78	58	84	25	10652	19	27	13	4	516	5	49	5
Põlva	5635	3978	1657	189	1	6	33	19	5	29	3978	16	2	3	980	39	40	295
Pärnu	17303	14588	2715	1504	7	17	17	108	43	47	34	14588	106	34	626	11	154	7
Rapla	7701	5673	2028	1382	5	1	22	95	120	15	14	114	5673	14	195	0	47	4
Saare	6517	5589	928	557	21	1	3	12	6	15	9	44	5	5589	223	5	26	1
Tartu	42255	39776	2479	1385	3	49	168	40	10	121	161	125	15	14	39776	61	221	106
Valga	5983	4612	1371	236	0	12	17	10	4	27	26	26	6	2	821	4612	97	87
Viljandi	9837	8111	1726	616	2	5	98	74	13	28	28	140	20	7	645	36	8111	14
Võru	7083	5666	1417	310	1	1	23	11	5	33	107	18	4	3	791	63	47	5666

Tabel 6. Õpikoht õpi- ja elukoha liigiti, 2011.

Allikas: Statistikaamet, 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Püsielukoht	Õpikoht									
	Kokku	Tallinn	Tartu	Narva	Pärnu	Kohtla-Järve	Õpib väiksemas linnas	Õpib vallas	Õpib samas KOVis, kus elab	Õpib teises KOVis, kui elab
Kokku	284733	104441	44156	10143	9996	5950	40579	69468	208506	76227
Tallinn	83674	78177	3358	65	170	36	686	1182	78177	5497
Tartu	29211	984	27384	13	74	4	212	540	27384	1827
Narva	10665	505	128	9507	3	120	332	70	9507	1158
Pärnu	7999	789	316	3	6508	1	111	271	6508	1491
Kohtla-Järve	6982	470	120	99	2	4968	122	1201	4968	2014
Elab väiksemas linnas	40138	5379	2399	276	452	118	28487	3027	27830	12308
Elab vallas	106064	18137	10451	180	2787	703	10629	63177	54132	51932

Kirjandus ja allikad

Eesti statistika. 2011. aasta rahvaloenduse andmed

Eesti statistika (2011). Statistika andmebaas. Rahva- ja eluruumide loendus. Mõisted ja meetodika. [http://pub.stat.ee/px-](http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvaloendus/REL2011/04Haridus/RL_01.htm)

web.2001/Database/Rahvaloendus/REL2011/04Haridus/RL_01.htm, 20.märts 2020

Eesti statistika (2014). 2011._aasta_rahva_ja_eluruumide_loendus._metoodika.Web_.pdf